

RESOLUTIE over de Amerikaanse houding tegenover Groenland en de aangekondigde invoertarieven voor Europese landen

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het Handvest van de Verenigde Naties en de daarin vervatte beginselen van soevereine gelijkheid van staten, territoriale integriteit en het verbod op het gebruik van geweld tegen de territoriale integriteit;
 - 2° resolutie 2625 (XXV) van 24 oktober 1970 van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, en met name het erin vervatte eerste beginsel: "The principle that States shall refrain in their international relations from the threat or use of force against the territorial integrity or political independence of any State, or in any other manner inconsistent with the purpose of the United Nations";
 - 3° de op 1 augustus 1975 ondertekende Slotakte van Helsinki over veiligheid en samenwerking in Europa, waaruit de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE) is gegroeid en waarin het beginsel van de onschendbaarheid van de grenzen en van de territoriale integriteit van de staten opnieuw wordt bevestigd met de bekrachtiging van diverse beginselen, waaronder beginsel II "Geen gebruik maken van dreiging of van geweld", beginsel III "Onschendbaarheid van de grenzen" en beginsel IV "Territoriale integriteit van de staten";
 - 4° het Noord-Atlantisch Verdrag van 4 april 1949, en in het bijzonder de verplichting tot solidariteit en wederzijds vertrouwen tussen NAVO-bondgenoten;
 - 5° het belang van de NAVO voor de veiligheid van Europa, Groenland en de Verenigde Staten;
 - 6° artikel 42, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie, dat lidstaten ertoe verplicht hulp en bijstand te verlenen in het geval van een gewapende agressie op het grondgebied van een lidstaat;
 - 7° het statuut van Groenland als autonoom territorium binnen het Koninkrijk Denemarken en het recht op zelfbeschikking van volkeren, zoals verankerd in het internationaal recht;
 - 8° de Deense Self-Government Act van 2009, die stipuleert dat de toekomst van Groenland moet worden bepaald door de Groenlanders;
 - 9° de herhaalde communicatie van de Groenlandse en Deense overheid waarbij men herbevestigde dat Groenland niet te koop is en waarbij men opriep tot samenwerking;
 - 10° de versterking van de Deense militaire aanwezigheid op het eiland en in het Arctisch gebied, inclusief een investeringsprogramma ter waarde van 7,5 miljard euro dat begin oktober 2025 aangekondigd werd;
 - 11° besluit (EU) 2021/1764 van de Raad van 5 oktober 2021 betreffende de associatie van de landen en gebieden overzee met de Europese Unie, met inbegrip van de betrekkingen tussen de Europese Unie enerzijds en Groenland en het Koninkrijk Denemarken anderzijds;
 - 12° de historische en huidige militaire aanwezigheid van de Verenigde Staten op Groenland, in het kader van het Greenland Defense Agreement van 1951, dat de Amerikanen al toestaat veiligheidsuitdagingen op Groenland en in het Arctisch gebied aan te pakken;
 - 13° de territoriale ambities van de regering-Trump II ten aanzien van Groenland;
 - 14° de verklaringen van het Witte Huis van 6 januari 2026, waarin wordt gesteld dat de regering-Trump II alle opties onderzoekt om Groenland in te lijven, met inbegrip van militair optreden;

- 15° de ontmoeting van 14 januari 2026 tussen de Amerikaanse vice-president JD Vance en de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken Marco Rubio met een delegatie van Groenlandse en Deense vertegenwoordigers, waarbij een diepgaand meningsverschil over de toekomst van Groenland werd vastgesteld, maar waarbij men wel de oprichting van een werkgroep op hoog niveau goedkeurde om te discussiëren over de toekomst van Groenland en de Arctische veiligheid;
 - 16° het gezamenlijke communiqué van 6 januari 2026, gesteund door de Belgische Regering, waarin de staatshoofden van Frankrijk, Duitsland, Italië, Polen, Spanje, het Verenigd Koninkrijk en Denemarken verklaren dat de veiligheid in het Noordpoolgebied een gedeelde prioriteit is en daarom collectief moet worden gewaarborgd, samen met de NAVO-bondgenoten, waaronder de Verenigde Staten, met inachtneming van de beginselen van het Handvest van de Verenigde Naties, met name soevereiniteit, territoriale integriteit en de onschendbaarheid van grenzen;
 - 17° de verkenningssmissie Operation Arctic Endurance, waar meerdere Europese landen, inclusief België, aan deelnemen;
 - 18° de geplande verhoging van de Amerikaanse invoertarieven tot 10 procent vanaf 1 februari 2026 en een verdere verhoging tot 25 procent vanaf 1 juni 2026 voor landen die aan deze verkenningssmissie deelnemen;
 - 19° de verklaringen van 17 en 18 januari 2026 van de voorzitter van de Europese Raad António Costa en de voorzitter van de Europese Commissie Ursula von der Leyen over Groenland;
 - 20° de aankondiging van een enorme toename van de Europese investeringen in Groenland door Ursula von der Leyen tijdens het World Economic Forum in Davos op 20 januari 2026;
 - 21° de speciale Europese Raad die op donderdag 22 januari 2026 wordt gepland om het thema te bespreken onder de Europese leiders;
 - 22° de uitspraken van de Belgische minister van Buitenlandse en Europese Zaken Maxime Prévot van 19 januari 2026: "Vernedering is geen optie. We verdienen respect. Als dat met de voeten wordt getreden, moeten wij op een betekenisvolle en eensgezinde manier reageren.";
 - 23° de uitspraken van Belgisch premier Bart De Wever van 20 januari 2026:
 - a) "We moeten als Europa aan Trump zeggen: "tot hier en niet verder"";
 - b) "Maar het bedreigen van NAVO-bondgenoten met een militaire interventie op NAVO-gebied, dat is dusdanig du jamais vu dat je echt een breekpunt nadert.";
 - c) "Het zal één tegen allen zijn, maar ook allen tegen één wat mij betreft.";
 - d) "Een handelsoorlog zou catastrofaal zijn, maar evenzeer voor de VS als voor Europa.";
 - 24° het belang van goede trans-Atlantische relaties voor Vlaanderen;
 - 25° de handelsdeal tussen de EU en de VS van 27 juli 2025, waarvoor de EU forse toegevingen heeft gedaan met als doel stabiliteit te brengen in de trans-Atlantische handelsrelatie;
- overwegende dat:
- 1° Groenland een autonoom territorium is binnen het Koninkrijk Denemarken en dat elke wijziging van zijn status enkel kan plaatsvinden met instemming van het Groenlandse volk en Denemarken conform de Deense Self-Government Act van 2009;
 - 2° de autoriteiten van Groenland en Denemarken hebben bevestigd dat Groenland niet te koop is en hebben opgeroepen tot samenwerking;
 - 3° Groenlanders volwaardige burgers van Denemarken, en dus ook van de EU, zijn en dat bedreigingen ten aanzien van EU-burgers niet kunnen worden getolereerd;

- 4° de veiligheid van Groenland kan worden gewaarborgd via een multilateraal akkoord binnen de NAVO, zonder enige wijziging van de soevereiniteit van het eiland;
 - 5° het dreigen met militair optreden door een NAVO-bondgenoot tegen een andere bondgenoot of diens territorium ongezien is en niet strookt met de geest en de letter van het Noord-Atlantisch Verdrag;
 - 6° de uitvoering van de territoriale ambities van president Trump met betrekking tot Groenland de facto het einde zou betekenen van de NAVO zoals die sinds 1949 bestaat;
 - 7° de eenheid, de geloofwaardigheid en de toekomst van de NAVO en de collectieve veiligheid van de bondgenoten vereisen dat geen enkele lidstaat eenzijdige politieke of militaire beslissingen neemt die in strijd zijn met de veiligheidsbelangen of de soevereiniteit van een of meer andere lidstaten;
 - 8° elke poging tot inmenging of gedwongen overname van Groenland door een buitenlandse mogendheid een schending van het internationaal recht zou vormen en een gevaarlijk precedent zou scheppen voor de soevereiniteit van de Europese staten;
 - 9° de aanwezigheid van Europese troepen op Groenland kadert in een defensieve en verkennende missie, die moet aantonen dat Europa wel degelijk in staat is om Groenland te verdedigen, en niet gericht is op escalatie of provocatie;
 - 10° de bescherming van de territoriale integriteit van de lidstaten van de Europese Unie een strategische en politieke noodzaak is die essentieel is voor de stabiliteit van het Europese continent;
 - 11° de aangekondigde Amerikaanse invoertarieven tegen Europese landen een vorm van economische druk vormen die de trans-Atlantische relaties ernstig kan ondermijnen en niemand belang heeft bij een escalerende handelsoorlog;
 - 12° een open conflict tussen NAVO-bondgenoten de geloofwaardigheid, samenhang en slagkracht van de alliantie fundamenteel zou verzwakken op een moment dat geen enkele bondgenoot dit zich kan veroorloven;
 - 13° de Europese Unie en haar lidstaten over een omvangrijk instrumentarium aan mogelijke tegenmaatregelen beschikken en bereid moeten zijn dit te gebruiken;
 - 14° Vlaanderen in 2024 voor 26,4 miljard euro uitvoerde naar de Verenigde Staten en dat de Verenigde Staten historisch het belangrijkste herkomstland van buitenlandse investeringen in Vlaanderen zijn, waardoor een handelsoorlog catastrofale gevolgen zou hebben voor Vlaanderen;
- betuigt haar volledige solidariteit met de Groenlandse bevolking en het Koninkrijk Denemarken bij de verdediging van het internationaal recht en de soevereiniteit van staten tegen uitspraken die een directe bedreiging voor hen vormen;
 - herinnert eraan dat de toekomst van Groenland door de Groenlanders moet worden bepaald;
 - herbevestigt dat de territoriale integriteit van de Europese staten moet worden gerespecteerd;
 - is verontwaardigd over de houding van de Amerikaanse regering tegenover Groenland en Denemarken en de Europese landen die Groenland en Denemarken actief ondersteunen;

- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° op internationaal niveau te blijven hameren op respect voor het internationaal recht, de territoriale integriteit van landen en de op regels gebaseerde wereldorde;
 - 2° ten aanzien van de regering-Trump II via bilaterale contacten en binnen de DGE-coördinatie (directie-generaal Europese Zaken en Coördinatie) en de Europese Unie actief aan te dringen op de-escalatie en op het maximaal benutten van diplomatieke kanalen om verdere spanningen tussen bondgenoten te voorkomen;
 - 3° samen met de Federale Regering, Europese partners en bondgenoten steun te verlenen, en dit op alle mogelijke domeinen, aan het Groenlandse en Deense volk bij de verdediging van hun soevereiniteit en territoriale integriteit;
 - 4° samen met de Europese partners, indien diplomatieke inspanningen geen resultaat opleveren, voorbereid te zijn op het nemen van noodzakelijke, passende en proportionele tegenmaatregelen met het oog op de bescherming van de Europese soevereiniteit, met name de antidwangmaatregelen, en aldus de volledige economische macht in te zetten, in geval van uitvoering van tariefdreigingen en van schending van de soevereiniteit van Groenland;
 - 5° bij de Europese Unie te pleiten voor een duidelijk en eensgezind EU-standpunt dat benadrukt dat de status van Groenland niet onderhandelbaar is;
 - 6° de ondertekening van het handelsakkoord tussen de EU en de VS, afgesloten in Schotland op 27 juli 2025, te herevalueren aangezien het de belangen van de EU onvoldoende dient op dit moment, en zo'n herevaluatie te bepleiten op Europees niveau;
 - 7° het voorstel van de voorzitter van de Europese Commissie om in 2026 een nieuwe Europese veiligheidsstrategie te ontwikkelen, te steunen;
 - 8° deze crisis aan te grijpen om de samenwerking tussen de EU-lidstaten te versterken en een strategisch autonoom, sterk, veerkrachtig en soeverein Europa vorm te geven, dat in staat is om zijn eigen veiligheid te waarborgen en zijn belangen te verdedigen;
 - 9° versneld en met volledige vastberadenheid haar strategische autonomie te intensifiëren en de eigen defensie te versterken;
 - 10° zich solidair te verklaren met het Groenlandse volk en het Koninkrijk Denemarken en deze solidariteit publiek kenbaar te maken;
 - 11° de impact van de aangekondigde Amerikaanse handelstarieven en de potentiële Europese tegenmaatregelen te analyseren.

AANGENOMEN DOOR HET VLAAMS PARLEMENT,

Brussel, 21 januari 2026.

Griffier,

Voorzitter,